

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

282

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Eerste coronabesmetting vastgesteld in Grieks vluchtelingenkamp Moria»* (ingezonden 3 september 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 1 oktober 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 138.

Vraag 1 t/m 4

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Eerste coronabesmetting vastgesteld in Grieks vluchtelingenkamp Moria»? Zo ja, wat is uw reactie op dit bericht?¹ Deelt u de mening dat in het vluchtelingenkamp Moria waar te veel mensen te dicht op elkaar verblijven en de benodigde medische voorzieningen grotendeels ontbreken, dit het risico op verdere verspreiding van COVID vergroot?

Deelt u de mening dat zonder interventie de consequenties vanwege slechte hygiëne en de kwetsbare gezondheid van veel mensen verdere verspreiding van COVID de humanitaire crisis ernstig zal vergroten?

Bent u naar aanleiding van de uitbraak van COVID bereid zich in te spannen voor het zo snel als mogelijk opzetten van adequate zorg? Zo ja, deelt u de mening dat de expertise en ervaring die Artsen zonder Grenzen in dit verband op Lesbos heeft daarbij van groot belang is en hoe gaat u zorgen dat hier gebruik van wordt gemaakt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1 t/m 4

Het kabinet deelt de mening dat de situatie op Lesbos in meerdere opzichten zorgelijk is, waaronder vanwege besmettingen met het COVID-19 virus waarvan de eerste kort voor de branden in Moria werd geconstateerd. Het kabinet heeft uw Kamer op verschillende momenten geïnformeerd over de omstandigheden en de maatregelen die eerder door de Griekse overheid zijn getroffen om de uitbraak van COVID-19 onder de migranten op de eilanden te

¹ nu.nl: 2 september 2020 <https://www.nu.nl/buitenland/6074815/eerste-coronabesmetting-vastgesteld-in-grieks-vluchtelingenkamp-moria.html>

voorkomen.² Daarin werd Griekenland gesteund door de Europese Commissie en verschillende lidstaten, waaronder Nederland. Zo heeft Nederland in april een zogenoemde hospitainer aangeboden om de toegang tot medische zorg te verbeteren. Deze is specifiek ingezet voor het uitvoeren van COVID-19 testen. Daarnaast staat de expertise van specifiek Artsen zonder Grenzen met betrekking tot het verlenen van gezondheidszorg in onder meer het kader van COVID-19 buiten kijf.

Met de vreselijke gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden in Moria in de periode 8 tot en met 10 september is de situatie verder verslechterd. Een reeks van branden heeft de opvangfaciliteit inclusief het merendeel van de flankerende voorzieningen verwoest. Hoewel de noodhulp inmiddels op gang is gekomen, beschikken nog niet alle migranten en vluchtelingen over de benodigde medische hulp en voorzieningen, wat ook met het oog op COVID-19 zorgelijk is. De Griekse autoriteiten proberen, in samenwerking met de Europese Commissie, Europese lidstaten en overige internationale organisaties en ngos om in de acute noden te voorzien, waaronder op het gebied van gezondheidszorg en het tegengaan van de verdere verspreiding van COVID-19.

De Griekse autoriteiten hebben in samenwerking met de Europese Commissie en verschillende VN-organisaties een nieuw kamp opgezet dat in huisvesting voorziet voor de dakloze vluchtelingen en migranten op het eiland. Voorafgaand aan het verblijf op het kamp wordt iedereen getest op COVID-19. Indien een persoon positief wordt getest, wordt hij/zij direct in quarantaine geplaatst in het daartoe aangewezen gedeelte van het kamp. Zo wordt geprobeerd de verdere verspreiding van COVID-19 in het kamp te voorkomen. Op 30 september huisvestte het kamp circa 9.000 migranten en vluchtelingen. Bij 260 van hen is een COVID-19 besmetting geconstateerd. Verschillende organisaties proberen extra medische hulp te bieden. De WHO heeft noodteams gestuurd vanuit Noorwegen voor medische ondersteuning. De medische noodteams uit Noorwegen zullen worden afgelost door noodteams uit België en vervolgens uit Oostenrijk. Tevens heeft de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking EUR 1 miljoen ter beschikking gesteld om sommige van de meest acute noden op Lesbos het hoofd te bieden. Deze bijdrage zal ten goede komen aan de humanitaire respons van UNICEF, en zal onder meer gebruikt worden voor de distributie van noodgoederen, de opvang van kwetsbare kinderen en families ter plekke, en beschermingsactiviteiten voor kinderen (inclusief activiteiten op gebied van Mental Health & Psychosocial Support).

Vraag 5

Deelt u de mening dat de uitbraak van COVID tot onmiddellijke en omvangrijke evacuatie van vluchtelingen uit de overvolle kampen naar veiligere locaties moet leiden? Zo ja, bent u naast uw bestaande voornemen tot herplaatsing van een gering aantal minderjarige vluchtelingen ook bereid minderjarige vluchtelingen in Nederland op te nemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zoals eerder aan uw Kamer gemeld, is het stand beleid dat kwetsbare migranten door de Griekse autoriteiten vanuit de Griekse eilanden worden overgebracht naar het vasteland. Mede met het oog op COVID-19 zijn sinds het voorjaar circa 26.000 kwetsbare migranten en vluchtelingen, waaronder alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv), overgebracht naar het Griekse vasteland. In geval van Lesbos gaat het om 12.000 personen, d.w.z. bijna de helft van de populatie migranten en vluchtelingen op het eiland in maart 2020. Daarnaast zijn Griekse autoriteiten voornemens om in de week van 28 september 2.000 erkende vluchtelingen over te plaatsen vanaf Lesbos naar het Griekse vasteland. Al met al is het totaal aantal migranten en vluchtelingen dat aanwezig is op de Griekse eilanden afgenomen van circa 42.000 begin 2020 naar 26.000 in september 2020. Dit is een afname van 38%. Tevens heeft Griekenland direct na de eerste branden 406 amv die nog op Lesbos verbleven overgeplaatst naar het vasteland. Gelet op de uitzonderlijke

² Kamerstuk 21 501-02, nr. 2136.
Kamerstuk 21 501-02, nr. 2133
Kamerstuk 19 637, nr. 2976
Kamerstuk 19 637, nr. 2375

situatie op Lesbos heeft het kabinet besloten de Griekse overheid aan te bieden om 50 amv en 50 migranten in gezinsverband met minderjarige kinderen over te nemen. Hierover is uw Kamer op de hoogte gesteld in de Kamerbrief van 10 september jl.³ en waarover uitgebreid is gesproken tijdens het Algemeen Overleg op 10 september. Inmiddels hebben meer dan 10 EU-lidstaten zich bereid getoond om de groep van circa 400 amv's op te vangen, als ook andere kwetsbare groepen. Onder coördinatie van de Europese Commissie vindt overleg plaats om dit zo snel mogelijk te bewerkstelligen.

³ Kamerstuk 19 637, nr. 2652